

Sopot jako „Perła Bałtyku” w okresie międzywojennym

Pierwsza wojna światowa zahamowała rozwój Sopotu na ponad cztery lata. Po zakończeniu działań wojennych miasto próbowało nadrobić stagnację i powrócić do tradycji przełomu wieków, kiedy to było jednym z najmodniejszych kurortów w tej części Europy. Mimo powojennego kryzysu gospodarczego i inflacji, w Sopocie można było zauważyć stosunkowo duży rozwój budowlany, organizujący nowe atrakcje i rozrywkę, które zwiększały atrakcyjność miasta dla wczasowiczów. Władze miejskie przywiązywały dużą wagę do utrzymania czystości miasta, plaży i terenów leśnych, a także do opieki nad parkami i klombami[\[1\]](#).

W połowie lat dwudziestych w Sopocie było szesnaście hoteli i dwadzieścia pensjonatów. Zamożni turyści mogli wynająć wille, a mniej zamożni mogli wybierać spośród kilku tysięcy mieszkań i pokoi. Obok jednego z najlepszych Kasino-Hotelu w tej części Europy, wczasowicze mogli zatrzymać się w hotelach o wysokim standardzie: Central, Metropol, Reichsadler, Kaiserhof Eden Złoto Renu- Pałast. Z bardziej renomowanych pensjonatów: International, Lucas, Schuffler[\[2\]](#).

O roli, jaką odegrał Sopot, świadczy porównanie liczby turystów odwiedzających go w 1934 roku z liczbą turystów w innych nadmorskich miejscowościach Wolnego Miasta Gdańska. W Sopocie były wówczas 19833, w Oliwie 2289, w Stogach 859, a w Brzeźnie 311[\[3\]](#).

Tabela 3. Liczba turystów przyjeżdżających do Sopotu, w latach 1920 – 1934.

Lata	Polska	Niemcy	Inny	Łączny
			stan	Turystów
1920	4019	3474	1341	8834

1921	4981	5148	1719	11848
1922	13705	3399	2729	19833
1923	14180	5510	5637	24327
1924	14577	6655	2107	23339
1925	11824	6701	1651	20176
1928	14454	12528	2210	29192
1929	12956	12608	2140	27704
1930	12400	10611	1960	24971
1931	6182	8238	1727	16147
1933				14000
1934	5784	12342	1707	19833

Źródło: Opracowanie własne na podstawie rocznika statystycznego Bearbeitet undherausgegeben vom Statistischen Landesamt der Freien Stadt, Danzig1926, s. 236.

Sopot oferował odwiedzającym szereg atrakcji, wśród których dużą popularnością cieszyło się kasyno gier. Znany był daleko poza granicami miasta i z tego powodu Sopot był nazywany Monte Carlo Północy. Otwarcie kasyna nastąpiło w 1920 roku i początkowo mieściło się ono w Domu Zdrojowym, później w specjalnie dobudowanym skrzydle. Kasyno miało dwie sale: niebieską (do gry w ruletkę) i żółtą (do gry w bakarata). Ponadto znajdował się bufet, czytelnia czasopism i pokoje wypoczynkowe. Istnienie kasyna zwiększyło atrakcyjność tego miasta. Dzięki niemu udało się sfinalizować w latach 1924 – 1927 tak ważną inwestycję jak Kasino – Hotel. Politycy, elita finansowa i gwiazdy sceny i filmu przybyły tu z całego świata.

Wyjątkową rolę w życiu kulturalnym Sopotu odegrała Opera Leśna, która w okresie międzywojennym miała wielkie znaczenie ponadlokalne. W latach dwudziestych i następnej dekadzie przeżywał okres swojej świetności. W tym czasie na jego scenie występowali artyści zaliczani do czołówki europejskich wokalistów, występowali wybitni dyrygenci i muzycy.

Gry kasynowe i Opera Leśna nie były jedynymi atrakcjami Sopotu. Cotygodniowe bale odbywały się w mieście, w każdej większej restauracji i kawiarni odbywały się tańce, międzynarodowe turnieje tańca, pokazy mody, konkursy np. wyścigi psów.

Jednym z największych wydarzeń była impreza karnawałowa o nazwie „Wielki Czwartek”. Niezwykle widowiskowa była parada powozów konnych i samochodów osobowych ozdobionych kwiatami, podążających za orkiestrą wojskową w kierunku moła ^[4] Tego samego dnia wieczorem w Domu Zdrojowym odbył się bal dla zaproszonych gości, a z pokładów statków stojących na redzie wypuszczono fajerwerki.

W centrum Sopotu znajdowały się dwa kina, zwane kinami. W skorupie Domu Zdrojowego odbyły się występy orkiestry, tzw. „Kurochester”. Oprócz utworów popularnych w jej repertuarze znalazły się także utwory klasyki muzyki klasycznej, tj. symfonie Ludwiga van Beethovena i Piotra Czajkowskiego. W koncertach uczestniczyli także wybitni polscy muzycy, tacy jak: Irena Dubiska, Eugenia Umińska, czy Kazimierz Wiłkomirski ^[5] .

Życie muzyczne sopockiej Polonii koncentrowało się głównie w reaktywowanym w 1919 roku chórze „Lutnia”, który uświetnił śpiewem różne uroczystości polonijne. Propagował pieśni patriotyczne wśród sopockich Polaków i odgrywał ważną rolę repolonizacyjną ^[6].

Ponadlokalne znaczenie miały organizowane latem „tygodnie sportu”. Wyścigi konne cieszyły się wielką renomą. Sopocki tor był powszechnie znany w Europie w okresie międzywojennym, a w zawodach wzięli udział przedstawiciele wielu krajów.

W turniejach tenisowych często uczestniczyli zawodnicy o znanych w Europie nazwiskach. W ramach tygodni sportowych zorganizowano również zawody lekkoatletyczne, wyścigi

rowerowe, mecze piłki nożnej, gimnastyczne występy i zawody strzeleckie. Dla entuzjastów sportów motorowych zorganizowano zawody fitness kierowców ^[7]

Nie brakowało również sportów wodnych, zwłaszcza zawodów pływackich. Jachty o różnych banderach często przybywały na nabrzeże moło. Sopot był miejscem startu lub mety regat żeglarskich ^[8].

Oprócz ruletki najpopularniejszą grą w Sopocie był oczywiście tenis. Podniesienie poziomu sopockiego tenisa z towarzyskiego do dyscypliny sportowej było zasługą Sopockiego Klubu Tenisowego, który powstał w 1900 roku. W latach trzydziestych na sopockich kortach rozgrywane były turnieje singlowe i deblowe w ramach słynnego Międzynarodowego Turnieju Tenisowego Turnier Zoppot ^[9]. Międzynarodowe turnieje tenisowe przyniosły kurortowi sławę jako najważniejszego ośrodka białego sportu nad Bałtykiem ^[10].

Zamknięcie sezonu letniego nie oznaczało „martwego sezonu” w Sopocie.

Był też sezon zimowy w Sopocie. Do uprawiania sportu wykorzystywano naturalne położenie miasta, zwłaszcza pobliskie wzgórza. Jedną z atrakcji był tor saneczkowy i skocznia narciarska. Dzięki stworzeniu korzystnych warunków do jazdy na nartach, łyżwach czy sankach, urządzaniu zimowych bali i zabaw karnawałowych, pobyt w Sopocie poza sezonem letnim stał się bardziej atrakcyjny ^[11].

W Sopocie Polacy i Niemcy zwykle bawili się i odpoczywali. Jednak po I wojnie światowej Sopot stał się ulubionym miejscem zamieszkania również Żydów. Pochodzili najczęściej z terenu odrodzonej Polski i Rosji. Niektórzy zostali na stałe, inni, jak w przeszłości, przyjechali tylko na czas letni. Bogaci kupowali wille, a bogaci wynajmowali mieszkania. Sopoccy Żydzi szybko zasymilowali się z „miejscowymi”. Często powstawały

rodziny „pół-żydowskie”. Sopoccy Żydzi byli w większości zamożni i wpływowi. Byli to głównie ludzie „biznesu”. Handlowali towarami, nieruchomościami, prowadzili hotele, świadczyli usługi. Wśród nich można było spotkać także nauczycieli, lekarzy, dziennikarzy. Ślady ich obecności w Sopocie można odnaleźć do dziś ^[12].

[będziemy wracać jeszcze do tej **pracy magisterskiej**]

^[1] B. Śliwiński (red.), Historia Sopotu..., op.cit., str. 171.

[2] Tamże str. 172.

[3] Tamże str. 173.

^[4] B. Zwarra, Wspomnienia z gdańskiej bówki, PWN, Gdańsk 1984, t. 1, s. 285.

^[5] F. Mamusiu, Bedeker..., op.cit., str. 144-145.

^[6] F. Mamusiu, Z historii koła śpiewaczego „Lutnia” w Sopocie, „Rocznik Sopotki”, Sopot 1979, s. 9899.

^[7] B. Śliwiński (red.), Historia Sopotu..., op.cit., str. 177.

^[8] F. MommyKa Ruch turystyczny na Pomorzu Gdańskim w XIX i pierwszej połowie XX wieku, Jantarowe szlaki, PWN, Warszawa 1974, nr 7-8, s. 8.

^[9] M. Biedermann, Sopot, mój..., op.cit., 2001.

^[10] A. Baliński, Tenis ziemny w Sopocie 1897-1945, „Rocznik Sopotki”, Sopot 1997, s. 279.

^[11] B. Śliwiński (red.), Dzieje Sopotu..., op.cit., str. 177.

^[12] H. Domańska, Zapomniani byli w mieście, PWN, Warszawa 2001, s. 7-8.

Jeśli szukają Państwo pomocy w napisaniu własnej pracy - potrzebują Państwo fachowych konsultacji to polecamy stronę [pisanie prac](#) - profesjonalna pomoc w pisaniu prac w granicach prawa.